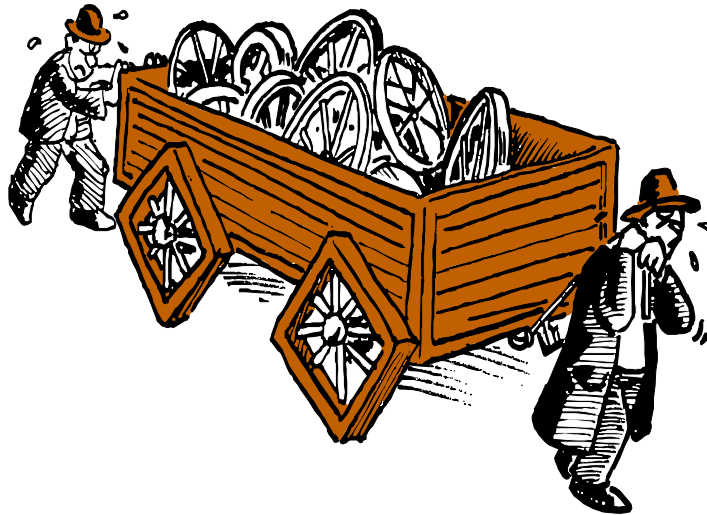

Natuurlijke Gemeente Ontwikkeling.

Het onderwerp van gemeenteontwikkeling gaat iedere christen aan. En het is vooral interessant voor hen die belang hechten aan de praktische uitwerking ervan.

We beginnen dit verhaal met een veelzeggend plaatje! Bestudeert u dit plaatje eens goed: Soms proberen we de gemeente uit eigen kracht voort te duwen. Maar God heeft ons middelen gegeven in de gemeente die we niet gebruiken of hanteren. Indien in deze situatie de verantwoordelijke personen de wielen op de plaats hadden gemonteerd, waar ze volgens het oorspronkelijk ontwerp hadden moeten zitten, had de tocht veel minder zwaar hoeven zijn.

Christian A. Schwarz en Christoph Schalk ontwikkelden het Natuurlijke Gemeente Ontwikkeling- gemeenteprofiel dat een aantal van dergelijke vanzelfsprekendheden zichtbaar kan maken in uw gemeente. Het gaat in dit onderzoek om duidelijke principes die God gebruikt om zijn gemeente te bouwen. We onderscheiden modellen en principes van gemeenteopbouw. Een model is een concept waarmee een of meer gemeentes positieve ervaringen hebben opgedaan, maar die niet in alle situaties werken. Bij principes gaat het om elementen waarvan te bewijzen valt dat ze voor alle groeiende gemeenten over de hele wereld dezelfde geldigheid hebben. Wanneer we discussiëren over het juiste model kan er onenigheid zijn. De een heeft baat bij dit middel, de ander in een andere situatie bij een andere aanpak.

Natuurlijke Gemeente Ontwikkeling is het eerste wereldomvattende wetenschappelijke onderzoek naar de vraag: Wat zijn aantoonbare principes die voor alle groeiende gemeenten in de hele wereld geldend zijn.

Reeds in 1996 onderzocht het Instituut voor Natuurlijke Gemeente Ontwikkeling 1000 verschillende gemeenten uit 32 landen op alle vijf continenten. Nu zijn er 50.000 gemeenten onderzocht. Het betrof grote en kleine, groeiende en kwijnende, vervolgd door de staat en gesubsidieerd door de staat, bekende modelgemeenten en geheel onbekende gemeenten. Gemeenten in gebieden waar opwekking was (Brazilië en Korea) en in 'geestelijke ontwikkelingsgebieden.' (Nederland en Duitsland). De vragenlijsten die per gemeente door dertig mensen werd vertaald moesten hiervoor in 18 verschillende talen worden vertaald. Er werden 4,2 miljoen antwoorden verwerkt. Als je al die vragen die beantwoord werden zou uitknippen en aan elkaar zou plakken zou je een strook papier krijgen met de lengte van de afstand van Amsterdam tot voorbij Milaan. Het resultaten van dit onderzoek werden door Chriatian A. Schwarz helder beschreven in: 'Natuurlijke Gemeente Ontwikkeling. Volgens de principes die God in de schepping heeft gelegd. De grond brengt vanzelf vrucht voort: eerst een halm, daarna een aar, daarna de volle koren in de aar.' Het boek werd in het Nederlands uitgegeven door uitgeverij Gideon. Belangrijkste uitkomst van het onderzoek was dat gemeente groei anders gaat dan men tot dan toe had aangenomen..

Het onderzoek baseerde zich op acht kwaliteitskenmerken die gemeente groei verklaren:

1. *Toerustend* leiderschap
2. *Gavengerichte* taakvervulling
3. *Hartstochtelijk* geloofsleven
4. *Doelmatige* structuren
5. *Inspirerende* samenkomsten
6. *Groeizame* gemeentekringen
7. *Behoeftegerichte* evangelisatie
8. *Liefdevolle* relaties

Kwaliteitskenmerk 1: *toerustend leiderschap*

Leiders van groeiende gemeenten zijn er niet op uit om hun macht geleidelijk uit te bouwen tot almacht. Integendeel. Zij zijn erop gericht christenen toe te rusten zelf een vorm van leiderschap op zich te nemen, zover als het past binnen Gods Plan. Ze ondersteunen, motiveren en begeleiden de afzonderlijke gelovigen, opdat ze zullen worden zoals God het bedoeld heeft. De meeste voorgangers die hoog scoorden in dit onderzoek, genoten nauwelijks enige bekendheid. Leiders van groeiende gemeenten hoeven geen supersterren te zijn. Het superster-model kan juist een rem op gemeentebouw zijn. God heeft niemand tot schaap met vijf poten geschapen.

Kwaliteitskenmerk 2: *gavengerichte taakvervulling*

God zelf heeft bepaald welk gemeentelid welke dienst moet vervullen in de gemeente. De gemeenteleiding helpt de leden de gaven te ontdekken die God hun gegeven heeft en een dienst te vinden die bij die gaven past. Hoewel dit eenvoudig klinkt is dit een principe dat bijna niets onveranderd zal laten, als het wordt toegepast. Als je als christen volgens je geestelijke gaven leeft, werk je niet meer uit eigen kracht, maar werkt Gods Geest in jou. Zo kun je als 'gewoon' mens, in de juiste zin van het woord tot buitengewone prestaties komen. Een mens die een taak op zich neemt die niet in overeenstemming is met zijn gaven is te vergelijken met zo'n vierkant wiel in de eerste illustratie. En een christen die helemaal geen tak heeft in de gemeente lijkt op zo'n rond wiel in de wagen. Een interessant uitkomst van het onderzoek is dat er vrijwel geen enkele factor zo bepalend is die zoveel samenhangt met het levensgeluk van een christen, als de vraag of wij overeenkomstig onze geestelijke gaven leven of niet.

Kwaliteitskenmerk 3: *hartstochtelijk geloofsleven*

'Gij zult de Here uw God lief hebben met geheel uw hart, geheel uw ziel, met al uw kracht' We kennen het eerste en enige gebod uit het Oude testament en het Nieuwe testament. En het begint met de liefde tot God.

Dit begrip dat de meest uiteenlopende vormen van geloofsbeleving beschrijft hebben we gedefinieerd als *hartstochtelijk* geloofsleven. Hierbij gaat het niet zozeer om het soort geloofsbeleving (zolang het om echte geloofsbeleving gaat) als wel om de overgave, het vuur en het enthousiasme van die beleving. De mate van hartstocht in het geloof onderscheidt groeiende van niet-groeiende gemeenten. In een gemeente waar het geloof hartstochtelijk wordt beleefd functioneert nagenoeg elke methode. Maar waar het schort aan de hartstocht, zal de beste methode van de wereld mislukken.

Kwaliteitskenmerk 4: *doelmatige structuren*

We zien in de natuur hoe geweldig God zorg draagt voor structuren die passen bij het doel en functie van het leven. Denk maar eens aan de wijze waarop de rups zich ontpopt tot een vlinder. Structuren zijn geen doel op zich, maar een middel tot het doel. Wat aan die eis niet voldoet (b.v. lastige bestuursvormen, lastige tijden van erediensten, organisatievormen die niet passen bij de tijd) dient te worden aangepast of afgeschaft. Door een voortschrijdend proces van voortdurende zelfvernieuwing wordt een traditioneel 'vastroesten' zoveel mogelijk voorkomen. Van alle factoren die groei in de gemeente tegenwerken, staat traditionalisme bovenaan. Mensen worden in de loop van hun leven steeds traditioneler: zoals ik dingen gewend ben, zo moet het blijven.

Kwaliteitskenmerk 5: *inspirerende samenkomsten*

Ontelbare christenen menen dat ze een bepaald samenkomstmodel moeten overnemen, omdat dat een groeiprincipe zou zijn. Maar uit het onderzoek blijkt dat het bezoeken van de samenkomst of eredienst een inspirerende ervaring is het doorslaggevende criterium is. Oftewel er 'plezier aan beleven', 'het fijn vinden'. Weerstand tegen deze uitkomst van het onderzoek kan de gedachte zijn dat het bezoeken van de eredienst een christenplicht is. Men doet het om God een genoegen te doen. En gaat er vanuit dat God zulk trouw gedrag zal zegenen. Voor deze mensen is het plaatje met de vierkante wielen confronterend. Voor hen is het volkomen normaal, zelfs geestelijk je zo in te spannen als de twee mannen op het plaatje.

Kwaliteitskenmerk 6: *groeizame gemeentekringen*

Groeiende gemeenten hebben een systeem van kleine groepen ontwikkeld, waarin individuele christenen menselijke warmte, praktische hulp en intensief geestelijk contact kunnen vinden. In de groepen wordt niet alleen over Bijbelteksten gesproken of naar de uitleg van een deskundige geluisterd, maar hier worden de Bijbelse impulsen verbonden met de vragen van de deelnemers voor het leven van alledag.

Kwaliteitskenmerk 7: *behoeftegerichte evangelisatie*

Hoe moet een gemeente groeien, als het evangelie niet uitgedragen wordt, zodat steeds meer mensen zich bij de gemeente van Jezus Christus aansluiten? De vraag die hier gesteld wordt hoe je zodanig het evangelie uitdraagt dat de gemeente aantoonbaar groeit. Het geheim hierbij is het evangelie op zo'n wijze over te brengen dat het aansluit bij de vragen en de behoeften van de mensen die ver van het christelijk geloof afstaan.

Kwaliteitskenmerk 8.: *liefdevolle relaties*

Uit de antwoorden op een aantal vragen uit de vragenlijsten valt af te leiden hoe liefdevol de relaties van christenen onder elkaar zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld gevraagd hoeveel tijd gemeenteleden buiten de gemeentesamenkomsten met elkaar doorbrengen, hoe vaak ze bij elkaar op de koffie gaan of met elkaar eten, hoeveel complimenten ze krijgen, hoe vaak er gelachen wordt, in hoeverre de leidinggevenden op de hoogte zijn van de persoonlijke problemen van de mensen die een taak hebben in de gemeente etc. Hieruit kunnen we aantoonbaar maken dat groeiende gemeenten een meetbaar hoger 'liefdesquotiënt' hebben dan stagnerende en kwijnende gemeenten.

Geen kwaliteitskenmerk mag ontbreken

Van deze kwaliteitskenmerken kunnen we nu met grote mate van zekerheid zeggen dat het algemeen geldige principes zijn, dat ze in onze eigen situatie kunnen worden toegepast, dat ieder afzonderlijk principe een positieve samenhang heeft met zowel de kwaliteit als de groei van de gemeente. Als het erom gaat dat onze gemeente steeds meer mensen bereikt, kunnen we niet onder een van deze principes uit.

Het 'vanzelf' principe

Indien we zeggen: 'Al die principes van gemeenteopbouw doen er niet toe' dan zeggen we bijvoorbeeld: 'De liefde doet er niet toe'. Of 'gebed doet er niet toe' (zie: kwaliteitskenmerk 3). Bij deze gemeenteopbouw principes gaat het niet om marketingmethoden. Elk van de kwaliteitskenmerken is een samenvatting van een centraal thema uit de Bijbel. Het thema dat ten grondslag ligt aan elk van de kenmerken is het 'vanzelf' principe. Het blijkt dat het geheim van groeiende gemeenten niet ligt in het voortduwen en voortrekken van de gemeente. Het gaat er veelmeer om het potentieel dat God in de gemeente heeft gelegd tot ontplooiing te laten komen. Dan vindt groei vanzelf plaats. Christian Schwarz verwijst hierbij naar Marcus 4:26-29:

'Alzo is het Koninkrijk Gods, als een mens die zaad werpt in de aarde, en slaapt en opstaat, nacht en dag, en het zaad komt op en groeit, zonder dat hij zelf weet hoe. De grond brengt vanzelf voort: eerst een halm, daarna een aar, daarna het volle koren in de aar. Wanneer dan de vrucht rijp is, laat hij er terstond de sikkel in slaan, omdat de oogsttijd is aangebroken.'

De mens kan en moet zaaien, oogsten, slapen en opstaan. Maar groei komt 'vanzelf'. Het Griekse woord is hier 'automate', wat wij herkennen in het woord automatisch. Deze tekst

is het strategisch centrum van gemeentegroei. Groeiende gemeenten maken gebruik van het hier beschreven groeiautomatisme.

Bij elk van de kwaliteitskenmerken verwijst het bijvoeglijke naamwoord naar dit vanzelf principe: toerustend, gavengericht, hartstochtelijk, doelmatig etc. Het geheim van Gemeente Groei ligt in de praktische toepassing van wat er in de bijvoeglijke naamwoorden opgesloten is.

Het gaat om de kwaliteit van onze gemeenten

De kwaliteit (meetbaar door de acht kwaliteitskenmerken) is de wortel, de kwantiteit (meer mensen inde samenkomst) is de vrucht. We concentreren ons niet op de vraag 'hoe krijgen we meer mensen in onze samenkomst' maar op de vraag ' hoe kunnen we groei krijgen op elk van de acht genoemde kwaliteitsterreinen? Natuurlijk mogen we er daarbij vanuit gaan dat kwalitatieve groei zal leiden tot kwantitatieve groei.

Van de onderzochte gemeenten is iedere gemeente die in elk van de acht kwaliteitskenmerken een bepaald niveau heeft bereikt (een kwaliteitsindex van 65 of meer) een groeiende gemeente. Er bestaat dus een bepaalde, statistisch aantoonbare kwalitatieve waarde, waarboven een gemeente altijd groeit. Dus is een wetenschappelijke antwoord op de vraag hoe we meer mensen naar de kerk kunnen krijgen is 'Laten we eraan werken dat we op alle terreinen een kwaliteitsindex van 65 bereiken.'

Wat is bij ons het zwakste punt?

Groei wordt eerste en vooral geblokkeerd door het minst ontwikkelde kwaliteitskenmerk van de gemeente (de minimumfactor; bijv. structuren) Omgekeerd betekent dat indien wij onze energie richten op de minimumfactor, dat alleen al een positieve uitwerking heeft op de verdere ontwikkeling van de gemeente.

In de volgende illustratie ziet u een ton met duigen. De kortste duig is de minimumfactor, de langste duig de maximumfactor (bijv. geloofsleven). Het water wat erin gegoten wordt de zegen van God. Wat doen we om de gemeente te laten groeien zodat ze meer de zegen van God kan bevatten? Meer bidden? (.. de langste duig wordt langer..) ..

Door de kortste duig te verlengen kan er meer water in worden gegoten.

De eerste stap

U overweegt om als gemeente een gemeenteprofiel op te laten maken. U kunt hiervoor contact opnemen met het kantoor dat NCD vertegenwoordigt in Nederland. Zij sturen u digitaal de vragenlijsten en de uitleg van het onderzoek op.

Het is verstandig om de gemeenteleden voor te bereiden op dat onderzoek bijvoorbeeld door hen dit artikel te laten lezen, een power point presentatie te tonen met de uitleg van het onderzoek en de vragenlijsten door dertig gemeenteleden in te laten invullen.

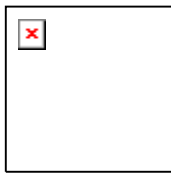
De vragenlijsten stuurt u naar onderstaande adres waar de antwoorden per computer worden vergeleken met de wereldwijd verzamelde antwoorden en betekent een exact genormeerde uitkomst. U ontvangt deze dan binnen drie weken in de vorm van een gemeenteprofiel. In diezelfde periode dient u het boek:

De Praktijk van Natuurlijke Gemeente ontwikkeling te bestellen bij uitgeverij Gideon. Dit boek helpt u als gemeente de volgende stappen te zetten in het gemeenteontwikkelingsproces.

In het onderzoeksverslag staan de uitkomsten van het gemeenteprofiel in een staafdiagram. Het gemeenteprofiel geeft o.a. antwoord op de vraag: 'Welke van de acht kwaliteitskenmerken is onze huidige minimumfactor?'

Deze uitkomst kan dienen als uitgangspunt voor de vraag: 'Wat kunnen we doen om op het gebied van onze minimumfactor kwalitatief te groeien?'

NCD Nederland is graag bereid u te ondersteunen in dit proces. Informatie hierover kunt u vinden op onderstaande websites.

N.C.D. Nederland

Uw contactpersoon:	drs. P.A. de Kloe
Postadres:	Zwaluwstraat 70, 3853 CH, Ermelo
Web:	www.NCD-Nederland.org & www.NCD-international.org
E-mail:	info@NCD-Nederland.org
Op woensdag telefonisch:	0341-495426